

CSENGŐSZÓ

I. évfolyam 4. szám
Reformáció

"Akkinek Isten az
Atyjuk, azoknak az
Egyház az anyjuk"
(Kálvin J)

A Soroksári Református Gyülekezet időszaki kiadványa

Gondolatok reformáció ünnepére

A többségi társadalom – ha egyáltalán foglalkozik a mai modern ember a reformációval, a XXI. században is élő üzeneteivel – eléggé leegyszerűsítve így értékeli a protestánsokat: ők azok, akik szétszakították az egyházat. Esetleg mások így szólnak rólunk reformátusokról is: ezek nem akarják az egységet. Nos, ezen általános vélekedések között, azért lehet hallani ki-

vételesen üde, és ezektől eltérő értékeléseket a Reformációról, annak hatásainak értékeiről, még hívő római katolikus testvér szájából is. Igaz nem tegnap történt, hogy a Reformátusok Lapja 2006. októberében interjút készített a Megasztár tehetségkutató versenyének egyik akkori zsűritagjával. Az Ő igen elismerő véleményét idézzük most a mai magyar református egyházzal. Arra a kérdésre, hogy mi az első gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondják neki református egyház, így válaszolt: „Először is irigylem őket egy-két dologban. Amit az exegézis (írásmagyarázat – SZERZŐ MEGJEGYZÉSE) területén művelnek, nekem az nagyon tetszik. De tetszik a laicizmusuk is: az, hogy sokkal nagyobb teret engednek a laikusságnak (a világiaknak). Én ezekből szoktam merítkezni. Ezért is küzdenék és a ka-

tolikus egyházon belül is, hogy a laikusoknak sokkal nagyobb jelentősége legyen. Inkább irigység van hát bennem, ha a református egyházra gondolok.” Testvérünk észrevette, hogyan függ össze írásmagyarázat és laikusok térnyerése egyházunkban, gyülekezeteinkben. Akkor lesz egyre színvonalasabb, mélyebb, gazdagítóbó az írásmagyarázat, ha a laikusok bátran, felelősen, kegyelmi ajándékaikat felhasználva, sok-sok egyébként is világi terhet, feladatot levesznek lelkészeik válláról. Az Örökévaló Isten munkálja ki személyes életünkben, gyülekezeteinkben is a Reformáció ajándékainak átélését. Így kívánok áldott ünneplést 2012. október 31-én, a Reformáció napján minden keresztyén testvéremnek!
Ámen

Kiss Péter lelképásztor

S. Kiss István: Csináld a csodát!

Csak mindig azt kérd ami kell
Ami fontos; hogy hited
ne csüggedjen el
Sose kívánd, amiből másoknak
oly sok van
Talmi fényességek hozama a porban
A mi vagyunk, legyen az Úrban

Csodáld a csodát a Teremtőben,
Akkor a bimbó-szorította virág
Kinyílik a szemed fényében
És jó illatával, átölel a Hit-világ

Soroksár, 2012.VIII. 19.

Gyülekezetünk énekkara felvette Osváth Viktor nevét

Beszámoló a Hálaadó Istentiszteletről

„Miért énekelünk együtt? Miért szánunk időt arra, hogy szolgálhassunk a gyülekezet színe előtt?” – tette fel a kérdéseket bevezetőjében Kiss Péter lelkipásztor azon a hálaadó istentiszteleten, ahol az énekkarunk névadóját tartottuk. De azonnal válaszolt is a kérdésekre! A legfontosabb indok: Isten dicsőségét szeretnénk hirdetni! A másíkok: Anyaszentegyházunk épülése. A harmadik: az emberek Istenre találásának, üdvösségének szolgálata.

Osváth Zoltán karnagy kifejezte abbéli örömet, hogy ez a nap elérkezhetett. Üdvözölte azokat a kecskemétieket – családtagokat és Osváth Viktor régi kórustagjait – akik eljöttek a hálaadó istentiszteletre, kórusnévadóra.

Bevonuláskor a 167-es dicséret Osváth Viktor által komponált feldolgozását énekelte a kórus, azt követően, pedig a 367. dicséretet, Sepsy Károly átiratában.

Berde László, testvérgyülekezetünk, a Székelyudvarhelyi III. számú Református Egyházközség, idén július 1-én nyugdíjba vonult lelkipásztora a 100. zsoltár alapján hirdette Istennek Igéjét. Az éneklést, a zenét Isten nagy ajándékaként nevezte, s méltatta, hogy művészeink

– a templomban helyet foglaló Geiger György Kossuth díjas trombitaművészre tekintve – mennyire értékes szolgálói az Ige hirdetésének. Erre a szolgálatra nagy szükség van, hiszen a XXI. század

emberének lelke nagy veszélyeknek, elsívárosodásnak van kitéve. Átadta a 15 éve alakult 37 fős udvarhelyi kórus üdvözlétét, s mint annak elnöke, bizakodását fejezte ki, hogy a soroksári énekkar egyszer ellátogat majd Udvarhelyre is. Megemlékezett Kádár István Csongorról, volt évfolyamtársáról, nemrég elhunyt volt lelkipásztorunkról, akivel kezdeményezték, majd 1995. június 16-án létrehozták a jelenleg is élő testvérgyülekezeti kapcsolatot. Egy olyan kapcsolatot, amely emberek, családok szívében ma is aktívan létezik.

Az énekkar az 51. Zsoltár, majd a 454. dicséret eléneklésével folytatta bemutatkozó szolgálatát, ahol már kiegészült a Kecskemétről érkezett vendég kórustagokkal is.

Osváth László – karna-

gyunk testvérbátyja, a kórus névadójának fia – édesapja életéről, munkásságáról – többek között – így szólt:

Édesapánk, Osváth Viktor 1921. szeptember 19.-én született Csengerben. A család 1927-ben Kecskemétre költözött. Osváth Viktor itt végezte tanulmányait egészen az érettségig. A középiskolában tevékenyen részt vett az énekkar és zenekar munkájában. Ezzel párhuzamosan hegedülni és zon-

gorázni tanult. 1939-től 1944-ig a Budapesti Teológia hallgatója volt. Itt születtek első szerzeményei. Négy évig Cecén, és Vezsenyben volt segédlelkész, majd budapesti szolgálatot következett. Közben, 1948-ban kántortanítói oklevelet szerzett. 1950-ben vette feleségül Vajthó Emiliát, majd visszatért Vezsenybe, de ezúttal már parókus lelkészként. Itt 1959-ig szolgált. Ekkor választották meg Kecskemétre lelkész-karnagynak. Az itt töltött 22 év élete leggazdagabb alkotókorszaka volt. Átveszi a jól ismert Kecskeméti Végh Mihály énekkart, s először csak az ő számukra, de később több vidéki gyülekezeti énekkar részére is komponál egyre több énekeskönyvi feldolgozást. A nyolcvanas évek elejére egészségi állapotának

romlása miatt nyugdíjaztatását kérte. Több évi betegeskedés után végül 1985. szept. 15-én tért vissza Teremtőjéhez. Hitvallását a 229. dicséret 3. verse fejezi ki talán legjobban, melyet a kecskeméti református gyülekezetben elmondott első igehirdetésének zárszavaként mondott így: „Szentlekedet töltsd ránk ki, mint hajnal harmatát és adj fejünkre Tőled nyert ékes koronát, Hogy áldozatra felgyúlt, megszentelt életünk Oltárodon elégjen, Királyunk, Mesterünk!” Több mint 100 kórusművet egy háromkötetes gyűjteményben sikerült sajtó alá rendezni Hargita Péter közreműködésével 2011-ben.

Osváth László megtiszteltetésnek vette az elhatározást,

a névválasztást, s kívánta, hogy a kórus a névadó Osváth Viktor szellemiségében gyökerezve, szeretettel, megfelelő odaadással végezze szolgálatát mindenki öröme, az Úr dicsőségére!

A kórus ezt követően a 184. dicséretet énekelte hangszeres kísérettel. Az orgonánál karnagyunk foglalt helyet, a furulyaszólamokat, pedig Kántor Dénes és Szilágyi Domonkos (énekarunk tagjainak gyermekei) játszották. Ez a blokk a női kar éneklésével (470. dicséret) ért véget.

A Kecskeméti Véghe Mihály kórus talán legrégebben éneklő tagja Szőke László is emlékezett a névadóra röviden. A nyugodtság és békesség példaképeként, a kiváló zenedagógusként idézte meg

szeretett karnagyát, ahogy mondta: „Viktor bácsit”!

A 165. dicsérettel, és a 272-es dicséret hangszerkíséretes énekkari feldolgozásával (fuvolán közreműködött Gagyi Krisztina) fejezte be névadókoncert szolgálatát az énekkar.

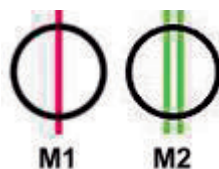
A kórus szolgálata után lelkeszünk ajándékot adott át Berde László nyugalmazott lelkipásztornak és feleségének, Berde Tünde nagytiszteletű asszonynak, miként erdélyi vendégeink is megajándékozták gyülekezetünket és az Osváth Viktor énekkart is. Osváth László pedig a már említett 3 kötetes kottagyűjteményét adta át erdélyi testvéreinknek, a Bethlen Gábor kórusnak.

Osváth-Szabó

Életünkről röviden

(A legutolsó lapszámunk megjelenése óta történt gyülekezeti események...)

Az augusztus 20-i városi ünnepségen – több ezer fős gyülekezet előtt – ez évben Király Attila plébános szentelte meg, Kiss Péter lelkipásztorunk pedig – rövid áhítat után, miként az elmúlt évben is – megáldotta a nemzeti színű szalaggal átkötött új kenyeret. Földesi Gyula ünnepi beszéde után megnézhetjük az István, a király című rockoperát, majd a tűzijátékkal ért véget a nap.

Hajnali gondolatok címmel készit már hosszabb idő óta néhány perces vallási műsort a Magyar Televízió I-es és II-es csatornáján (M1 és M2).

Szeptember és október hónapban több részt templomunkban rögzítettek. Kiss Péter lelkeszünk és felesége, Kiss Katalin lelkesznő mellett, Bese Ferenc presbitártársunk is kifejtette napindító gondolatait, amelyet – akik az adás időpontjáról nem értesültek, vagy valami miatt elmulasztották – megnézhetik a gyülekezetünk honlapján.

Címe:

<http://www.parokia.hu/lap/soroksari-reformatus-gyulekezet/>

Út a templomépítésig...

(Adatok és gondolatok Galambos Józsefről, gyülekezetünk első parókus lelkészéről)

Született 1912. április 3-án a pest megyei Tass községben. Szülei már ekkor Pestszenterzsébeten (akkori neve Erzsébet falva, majd Leninváros, később Pesterzsébet) laktak. Ebben a tipikusan pestkörnyéki munkáskisvárosban nőtt fel. Az elemi iskola négy osztályát a Gyár utcai állami elemi iskolában, a gimnáziumot a pestszenterzsébeti állami Kossuth Lajos reálgimnáziumban végezte, ahol 1930 júniusában érettségizett jeles eredménnyel.

1930 őszén sikeres felvételi vizsgát tett a budapesti magyar kir. Pázmány Péter tudományegyetemen, de a felvételi után jelentkezett a budapesti Theológiai Akadémiára is. Két félévig jogot hallgatott, de 1931 őszén beiratkozott a teológiára.

Az akadémiai évek alatt főképp egyháztörténetet vonzotta, de behatóbb tanulmányokat folytatott a gyakorlati szakcsoportok körében is. Harmadéves hallgatóként a szónoki beszéd is foglalkoztatta és az akadémia által kiírt szónoklati versenyt sikerült megnyernie. Szorgalma töretlen volt, vizsgáit mindig a rendes időben, jó eredménnyel tette le. Általában 5-ös érdemjegyeket szerzett egy-két négyessel. (Az akkor osztályzási rend szerint a sok jeles eredmény közé néha becsúsztott egy-egy „kettes” is.)

Negyedéves teológus hallgatóként ismét beiratkozott a budapesti magyar kir. Pázmány Péter tudományegyetemre, annak bölcsészeti karára, ahol történelmi tanulmányokat foly-

tatott. 1935 őszén tette le az első lelkészképesítő vizsgát jó eredménnyel

Az akkori szabályok szerint a végzős teológusoknak lelkésztanítói tanfolyamot is el kellett végezni, így Galambos Józsefnek is le kellett volna költöznie Nagykőrösre. Ő azonban felmentést kapott, mert Elnyerte a Gusztáv Adolf

egyesület ösztöndíját, és a hallei református egyház segélyével beköltözhetett az ottani Reformiertes Konvikt-ba, beiratkozott és két félévet hallgatott a hallei egyetem teológiai és bölcsészeti karán.

A külföldi tanulmányait meghatározta az a körülmény, hogy doktori értekezésének kidolgozásához még Budapesten hozzákezdett, s a választott témához Németország több városában is anyagot gyűjtött. 1936 késő tavaszán a német fővárosban és néhány nagyvárosban töltött el pár hetet, majd május végén érkezett haza Magyarországra.

1936. július 1-én már el is foglalta első szolgálati helyét a Csepeli Református Egyházközségben, mint segédlelkész. Ebben az időben szüleinél lakott Pestszenterzsébeten, s villamossal járt a csepeli gyülekezetbe. Ekkor Soroksár már Csepel főkegyházközsége volt, s több alkalommal küldték át Soroksárra különféle feladatok megoldására, ami kellő lehetőséget biztosított az ottani gyülekezet megismeréséhez. Principálisa tudtával és részbeni támogatásával hozzákezdett a Soroksár anyaegyházközséggé való átszervezé-

séhez, ami elsősorban a bel missziói munkák kiépítését jelentette.

A hitoktatáson kívül heti három négy alkalommal járt ki a gyülekezetbe az egyes csoportok összejöveteleire. Ez a jelentős leterhelés alaposan megnehezítette a doktori szigor-

latra való készülését. Dolgozatának címe: „A keresztyénüldözések okai a római birodalomban az I. század végétől a III. század közepéig” volt, amivel 1938 áprilisában ókori egyetemes történet, egyháztörténelem és pedagógi-

ai szaktárgyakból bölcsészeti doktorátust szerzett a debreceni gróf Tisza István tudományegyetemen. (Teológiai doktorátust az akkori szabályok miatt nem szerezhette, mert ahhoz szükséges volt a második lelkészképesítő vizsga)

Mint friss doktor fordult Ravasz püspökhöz, hogy engedélyezze házasságát Rácz Etelkával, akinek szülei már három éve meghaltak. Az engedély megérkezése után 1938. július 31-én volt az esküvőjük, amelyet a csepeli templomban tartottak. Soroksáron telepedtek le, s délelőttként a csepeli lelkészi hivatalban, délután pedig Soroksáron végezte feladatát. Még ez év szeptemberében letette a II. lelkészképesítő vizsgát – jeles eredménnyel.

1939. április 1-én mentették fel a csepeli szolgálat alól, és mint soroksári segédlelkész, már teljes „munkaidőben” végezhetette a gyülekezet szervezését. A szeptember 25-én megtartott megyei-kerületi gyűlésen Benkő eszperes pedig megbízta a helyettes lelkészi teendők ellátásával.

A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter a beadott kongruai igényét (Papoknak megítélt fizetés pótlék; az egyházi forrásból kapott illetmény – ha az a minimális mértéket nem érte el – állami kiegészítése) elismerte, így a soroksári gyülekezet – egyhangú szavazással – meghívta lelképásztorául. A consessa kiadásával az állását 1940 november 20-án foglalhatta el, beiktatása pedig 1941. március 8-án történt meg.

(Első parókus lelkészünkről a november 4-i ünnepélyes teremnévadón még sok-sok információt kaphat, aki elfogadja gyülekezetünk presbitériumának meghívását!) Szala

Életünkről röviden

A legutolsó lapszámunk megjelenése óta történt gyülekezeti események...

Anna-kör nevű keresztyén alkalom indult el szeptember 26-án Kiss Katalin lelkész nő vezetésével, amely minden hó második és negyedik szerdáján 20 órakor kezdődik. A szándék szerint azoknak a

testvéreinknek kíván találkozási, imádkozási, beszélgetési lehetőséget adni, akik nap közben családi, vagy egyéni elfoglaltságaik miatt nem tudnak feladataiktól elszabadulni. A központi téma a harmónia keresése – a konfliktusok kezelése a hétköznapjainkban. A kedvező fogadtatás után várják gyülekezetünk tagjainak, barátainak további érdeklődését, jelentkezését!

Hívás, hívogatás, elhívás, kihívás...

Ha megforgatod a kaleidoszkópot, mindig egy más szín csillan fel, amin keresztül rácsodálkozhatasz a világra. Átgondolni az életedet ezen a furcsa távcsövön keresztül – ez volt az érzésem Kiss Péter soroksári lelkipásztorral folyó beszélgetés során. Ahogy mesél, látom, hogy ő is megáll, felpillant, elmosolyodik. A kihívásból elhívás lett, a hívásból hivatás.

□ Mikor elköszönök tőle, csak megerősödik bennem az eddigi érzés: az, aki Isten közelében él, folyamatos kihívásokat él át. Legyen szó munkájáról, szabadidejéről, életéről. De azt is látom, milyen egyértelműen és tisztán segít az Úr azokon, akik a szívük legmélyén Őt keresik.

□ Kiss Péter vagyok, hivatásomat tekintve református lelkipásztor. Nemcsak foglalkozásként, hanem életcélként is ezt tűztem ki magam elé. Ez azt jelenti számomra, hogy nem csupán vezető vagyok, hanem vezetett is egyszerre. Ebben a kettőségben élem meg én a hivatásomat. Ez pedig egy óriási kihívás az életemben.

□ Valamint újonnan kerültem a soroksári gyülekezet élére.

□ Igen, eddig főleg dunántúli kisebb-nagyobb falvakban szolgáltam, egy éve kerültem Soroksárra.

□ Úgy gondolnám, van különbség a vidéki városkák és egy pesti kerület között.

□ A különbség óriási! A kis falvakban mai napig tudod ki kicsoda, ki hova született, ki mivel foglalkozik. A városban sokszor az emberek önmaguk se tudják, kicsodák. Nem is számít sokszor, hogy hova tartozom. Nem számít keresztyén vagyok-e, katolikus, protestáns... Ez növeli azt a kihívást, hogy meg kell találni azokat a tömegeket, akik sehova nem tartoztak, de hitkérdésben tartozni akarnak valahova. A lelkük éhes.

□ Egyébként vidéken nőttél fel?

□ Egyébként Pesterzsébeten születtem. Lakótelepi gyerek vagyok. Anno Soroksár és Erzsébet ugye egy kerület volt. Ide jártam például tüdőszűrésre. Emlékszem a szétválásra is, hiszen az egyik választási bizottság tagja voltam.

Van egy öcsém és egy nővérem. Úgy hozta az élet, hogy édesanyám egyedül nevelt fel minket. Ezért is kezdtem a munkát 14 évesen. Dolgoztam például illatszervegyiáru nagykereskedésben.

□ De lelkészként képzelted el a jövőd. Vagy mégsem?

Nem készültem lelkipásztornak. Gondolkodtam politikai karrierben, de sportoló is szívesen lettem volna. Sokat fociztam, kapus voltam, de 15-16 évesen már későnek éreztem, hogy elkezdjek vele profi szinten foglalkozni.

□ És miért lettél lelkipásztor?

□ Lelkipásztor az elhívás mi-

att lettem. Úgy fogalmaznék: megtérésem és újjászületésem követően jobban odafigyeltem rá, hogy tudatosan válasszak életpályát.

□ Tudom, hogy ez egy nagyon személyes dolog, és nem is kérnélek rá, hogy beszélj róla, ha nem tudnám, hogy értő közönség olvassa ezt a beszélgetést. Mesélnél erről az élményedről?

□ Az elhívás 22 éves koromban jött: egy ige. Életem ebben az időszakában folyamatos támadások érték – fiatalként, keresztyénként is. Nem olvastam az ígét. Istennek meg kellett állítania.

A stop-táblája egy sportbaleset volt. Egy focitársam könyökével belevágott a szemembe. A szemüveg megsértette a szememet. A kórházban mondták, szerencse, hogy nem kontaktlencsém volt, mert akkor az egyik szememet elvesztettem volna. Így azonban hazaengedtek. Otthon felolvastam az aznapi ígét. Talán, ha a baleset reggelén olvasom el, fel lettem volna készítve a történetekre... Az ige Pál Timótheushoz írt első leveléből a következő volt:

„Mert azért fáradunk és szenvedünk szidalmakat, mivelhogy reménységünket vetettük az élő Istenben, aki minden embernek megtartója, kiváltképpen a hívóknak. Ezeket hirdessed és tanítsad.” (1.Tim.4, 10-11.)

□ **Mellbevágó... Innen folytatódott hát az utad.**

□ Így kerültem Sárospatakra. Ennek nagyon örültem, hiszen ezen a Teológián a lelkészképzés áll a központban. Ott tanultam ki későbbi hivatásomat, és – számomra meghatározóan fontos – itt ismerkedtem meg későbbi feleségemmel is. Mesélhetek egy kicsit a családomról?

□ **Nagyon örülnék neki!**

□ Egy feleségem és három gyereke van. Ne cseréljük fel a számokat... Ha belegondolok, ma egy ekkora család is egy óriási kihívás, nem tartom természetesnek. Katával lassan 10 éve vagyunk házasok. Házasságkötésünk előtt hosszú jegyességben jártunk, 4 éve ismertük egymást.

Aztán Kata egy évet az USA-ban töltött, ösztöndíjasként. Ez is egy kihívás volt. Hogy hogyan talál haza, hogyan találunk újra egymásra. Megmaradni egymás mellett, egymásnak, ez is kihívás.

A gyermekvállalás is kihívás. Nekünk két fiúnk és egy kislányunk van. Sokszor Katával ketten vagyunk erre a feladatra. És itt is egy kettősség: lelkipásztorként szolgálsz és emellett a családot is gyülekezeted, amire szintén 24 órában figyelni kell. Itt is ápolni kell a szeretetkapcsolatot.

□ **Ha már ennyi kihívást említettél, mi szerinted a legnagyobb kihívás?**

□ A családi közösség. Én egy családban gondolkodó ember vagyok. Ezt gondolom fontosnak a lelkipásztori szolgálatban és személyesen is.

Az a kérdés foglalkoztat, hogyan tudunk megszólítani embereket és hívni őket, családotul.

Körülöttünk atomizálódik a világ. Sokan olyan légkörben nőnek fel, ahol azt érzik: egyedül vannak, csak magukra számíthatnak. Az egyik legnagyobb feladat, kihívás, együtt megszólítani a családokat.

Egyedül hinni, nem jó dolog. Nem jó, ha nincs, ki megfogja a kezéd. Úgy működik a rendszer, ha a hitet valaki közösségben éli meg. Ez sokak számára idegen közegekben kezdődik. Egy gyülekezetben, az anyaszentegyházban, amit még talán nem is ismer. Ezért kell megfogni a másik kezét.

És nekem ehhez kell megtalálnom a szövetségeseiket. Egy szülőben, egy nagyszülőben, gyerekekben. De ugyanígy egy iskolában is. Ha széthúzás van, mást vagy máshogy gondolunk, nem működik a másik meghívása. Óriási kihívás, hogy hogyan szólíts meg egy családot egészében.

□ **Ki hív téged, Péter?**

□ Ó, ezek a kérdések nagyon többszintűek ám! Először is:

Mindig Isten hívását akarom érezni a legerősebbnek. Persze az is egy kihívás (és nem is csak nekem), hogy a sokféle hívás közül ma melyiknek enged, melyiket hallja meg az ember.

Engem is sok minden hív. Hogy például másképp gondolkozzam. De én Isten hívásának akarok engedni. Erről beszéltem a beiktatásomon is, annak kapcsán, hogy mit jelent nekem a lelkipásztori hivatás. Hogy hányféle ember szólít meg, vár el tőled mindenfélét. De én nem emberi elvárásoknak akarok eleget tenni, hanem a küldetésnek, amit Isten rám bízott.

Emellett reggelente az első hívás a kislányom hívása. Az, hogy „Apa, apa”! Ez olyan jó érzés. Olyan jó apának lenni és olyan jó érezni, hogy fontos vagyok egy ilyen kis életnek.

De a legfontosabb, hogy Isten hív és nem csak hív, küld is. Közben pedig meg kell halni a sokféle emberi hívást.

Én például elkezdtem családokat látogatni. Nem hívtak szóval, de sokszor megérkezve éreztem, hogy hangtalanul sírnak az emberek. Rengeteg boldogtalan, egyedül való, kiszolgáltatott étellel találkozom. Ha némák is, nekem a lelkemhez nagyon közel áll ez a hívás. Ami a hivatásom lett: pásztorok lenni, hívogatni az elveszetteket.

Hogy ők is meghallják azt a hívást, amit én egyszer meghallottam az én jó Pásztoromtól.

□ **Köszönjük a gondolatokat. És külön köszönet nyitottságodért is.**

Kapi-Szabó Zsófi

Méliusz Juhász Péter a Reformáció magyar tanítója!

Október hónapban a reformációs mozgalom kezdetét ünnepeljük. Luther Márton 1517. október 31-én szögezte ki a Wittenbergi várkapura a 95 tételt. Elindított egy folyamatot, melynek egy állomása a Kálvin tanítása által reformált gyülekezetek közösségének egyháza. Ez a mi Református Egyházunk holdudvara is, identitásunk kialakulásának forrása, Isten vezetésének eredménye. Nagyon lényeges a gyökerekre figyelni, és arra emlékezni. Ismerni kell az út kezdetét, állomásait, jelenlegi helyzetét, és kell hogy legyen jövőkép is. Isten vezetésére figyelve tudni, hogy honnan hívott ki Isten, hogyan vezette az építkezést az ő gyermekeit használva, és ezen keresztül mit akar ma népével megértetni. A Reformáció jelszava: Sola Scriptura, egyedül a Szentírás. Vagyis az élet alakításának vezérfonala, Jézus Krisztus és a Biblia tanításának megértése, követése. Ezért kell alkalmanként visszatekinteni a forrásra, és az egyháztörténelem eseményeiből megállapítani, hogy a nép mennyire volt az Úr akaratához hűséges. Magyarországon élünk, ezért a reformáció magyarországi vonatkozásait ismernünk kell, hiszen volt egy személy, aki a Helvét református irányzatot országunkban megerősítette, meggyökerezettette. Ez az ember

Méliusz Juhász Péter volt. Méliusz mint az Úrnak engedelmes gyermeke, egész életét a kálvini reformáció szolgálatába állította. Vele együtt munkálkodott, tőle vette át a

püspöki székét Kálmáncsehi Sánta Márton. Egyházunk jelzője ugyan „kálvinista...”, de tudni kell, hogy Kálvin tanításai nagyrészt Bullinger Henrik munkatársának írásain keresztül érkezett országunkba.

A Helvét reformáció terjedését segítette, hogy Kálvin és Bullinger egy megegyezést írtak alá (Consensus Tigurinust). A helvét irány fellépése döntés elé állította az egyházkerületeket, melyek közül egyesek gyorsan le is tértek a Luther által megjelölt útról, és átvették a Bullinger Henrik által módosított tanításokat. Ez hatott Méliusz Juhász Péterre is. E döntés előzménye: 1544-ben Belényesi Gergely – fiatal teológus – Genfben megláto-

gatta Kálvint és beszámolt neki az ország helyzetéről. Ezt követően Kaprophontes Ferenc Kálvinnak írott levelében számol be a magyar reformációról, az antitrinitáriusok veszélyéről. („...„Önök...a...tekintélyében bízunk most az egész Magyarország””) Kálvin nevében – aki ekkor már gyengélkedik – a mester szellemi sorsörököse, Bullinger válaszolt, s buzdította a helvét irányzat alá tartozókat, hogy védjék meg a tanítást.

A 16. sz-i Magyarországon Bullinger munkái nagyobb számba találhatók meg, mint Kálviné, így a magyar reformátorok részére inkább ő nyújtott tanbeli útmutatást.

A reformáció helvét irányzatának elterjedése Kálmáncsehi Sánta Márton debreceni tartózkodása alatt indult, majd Méliusz Juhász Péterrel folytatódott. Méliusz Juhász Péter köznemesi családból származott. Wittenbergben tanult tovább, majd az ottani teológus közösség, a Coetus Hungaricum vezetőjévé választották! Magiszteri fokozatot szerzett! Kezdetben ő is a lutheri tanítás útján indult el. Egy Szegedi Kis Istvánnal való vita után – elfogadva Kálvin és Bullinger tanításait – a helvét irányzathoz csatlakozott.

Méliusz kezdetben Kálvin kiskatéját fordította le gyülekezeti használatára, majd sajátját is ennek szellemében javította ki. A gyülekezetek

részére az önnevelés céljára irodalmat készített, hogy a nehéz helyzetekben legyen lelki táplálékuk, valamint, hogy szükséges esetekben maguk is megtarthassák az Istentiszteleteket. A gyülekezet családjait önellátóvá, önállóvá akarta nevelni. Ezért készült a káté is, majd a nép nyelvére lefordított szentírás, és annak magyarázata is. Tehát Méliusz minden irányban ellátta a gyülekezeteket irodalommal gondolva a valóságos helyzetekre is.

Tanításának középpontjában az embert szerető Isten áll, aki gondoskodik, szívében visel minket. E tanítás szerint az embert Isten nem saját, hanem Krisztus képére teremtette, s így neki és rajta keresztül az Atyának tartozunk jócselekedetekben való hálaadással.

Kálvin tanítása szerint az ember önismerete az Isten megismeréséből indul ki. Méliusz is elfogadja ezt, de ő hangsúlyozza az Isten és ember egységét és különbözőségét is. Amikor elhangzik a kérdés, „kicsoda vagy te ember?”, Méliusz válasza: „én Isten teremtenyem vagyok, aki saját és Krisztus képére van teremtve. Itt az Isten-képére teremtett ember – az Imágó Dei –, az ember bűnesete következtében elvesztett, és ezt Krisztus állítja helyre, az ember pedig hálát ad ezért.

Az Úrvacsora-tan központjában az a Jézus Krisztus áll, aki a Szentlélek által egyesül azzal, aki magához veszi a szent jegyeket. Méliusz Juhász Péter vallja Jézus valóságos jelenlétét az úrvacsorában, a jegyekben.

Debrecen város életét igye-

kezett a református Lavarter leírása szerint, Kálvin rendtartásának mintájára átalakítani. Egyedül a temetés liturgiájában tért el ettől: a temetőbe menet során Zsoltárokat énekeltek!

Méliusz vallotta a Predestináció tanát is. De ezt sem a Kálvin által leírtak szerint, hanem a Bullinger által átalakított formában tanította. Ennek lényege: az ember szabad személy, akinek Isten kezébe tette az élet ígét és az ember dönthet az élete, – vagy a bűn vagy az üdvösség – felől. Méliusz tevékenysége hosszú időre hatással volt a magyar reformáció – így mai sorsunk- alakulására. Tanulnunk kell tőle! Legyen az idei Reformáció gyülekezetünk útmutatója! Legyen egyedül Istené dicsőség!

Dragán György lp

Életünkről röviden

(A legutolsó lapszámunk megjelenése óta történt gyülekezeti események...)

Őszi nagytakarítást tartottunk szeptember 15-én templomunkban, a kiszolgáló helyiségekben és a parókia udvarán. Nőtestvéreink az épületen belül, a férfiak azon kívül végezték a munkát. A megmetszett fákról, az összeszedett levelekből egy nagy konténert tudtunk megtölteni. A megtisztított ablakok, a letörölgetett, s ápolószerezrel átvont bútorok felfrissülve várják őszi ünnepeinket. A jó hangulatú délelőtti közös ebéddel, imádsággal zárult.

Generációs Napok – hetedszer!

Megújított környezet, egy új közösségi építmény várta a VII. Generációs Napokra érkezőket Kóhalmán, ezen az Alsónémedi és Bugyi községek közötti erdei tisztáson. A helyi vadásztársaság ismét nyugodt, békés, bensőséges körülményeket biztosított az alapítványunk meghívását elfogadó testvéreinknek! A többi már rajtunk múlt...

A háromnapos találkozó anyagi alapját a Soroksári Református Templom Újjáépítési És Ifjúságnevelési Alapítványa biztosította az előző évekhez hasonlóan. Talán csak annyi eltérés volt, hogy – adminisztratív okok miatt – idén pályázati pénz nem állt rendelkezésünkre az esemény megtartásához. Ennek ellenére a részvétel gyakorlatilag ingyenes volt, de a résztvevők közül többen hozzájárultak adományaikkal a költségeinkhez. A három napos táborozásra Alsónémedi-Bugyi térségében, egy erdei tisztáson került sor, ahol sátrakban két éjszakát aludtunk. Idősebb résztvevők számára volt mód szobában, ágyban aludni, mivel a területen működő Kóhalma Vadásztársaság a rendelkezésünkre bocsátotta a vadászházat, az azt körülvevő területeket és az összes kiszolgáló helyiséget, berendezést. A harmincöt főre hirdetett létszám hamar betelt, igaz, volt aki pénteken még nem tudott jönni, és voltak, akik vasárnap

nem tudtak maradni egyéb elfoglaltságuk miatt.

Az igei alapot a Zsoltárok könyve 37,5 adta: "Hagyjad az Úrra a te útadat, és bízzál benne, majd ő teljesít". A három nap hívószava pedig a bizalom volt

Szeptember 7-án, pénteken 16 órától folyamatosan érke-

zett meg a tette kész csapat. A sátor nélkül érkezőket felvert sátrak fogadták, csak el kellett valamelyiket foglalni és be kellett költözni. A reggeli néhány csepp eső és a hűvösebbre fordult idő sem szegte senki kedvét, mert délutánra már nyárisra melegedett a hőmérséklet, a lemenő nap pedig tiszta, kék eget engedett át a csillagos égboltnak. A tábor megszokott rendszerinti programja a zászlófelvonással, rövid üdvözléssel, technikai ismertetővel kezdődött, majd Kiss Péter lelkészünk áhítatával folytatódott. A nap hátralévő részében még mindenki a saját „vackát” rendezgette, és a közös vacsorát fogyasztottuk el. Idén először tartott az énekkar próbát – készülve a közelgő fellépésekre-, végül a táborúzz mellett beszélgetve,

énekelve múltattuk az időt.

A Generációs Napok legál-landóbb programpontjai közé tartozik a reggeli torna. Kócos, álmos szemű gyerekek, felnőttek bújnak ki a sátraikból a nagy hangoskodásra: „Reggeli torna! S az állandó előtornász, Kun Oszkár – aki az évek során aprócska gyermekből felnőtt fiatalemberré serdült-diktálta tempóban nevetve üztük az éjszakai álmot, s járattuk be a reggel még nehezen induló ízületeket, izmokat. Nem csak a test, hanem a lélek is kellő muníciót kapott a délelőtti és délutáni foglalkozáson, me-

lyeknek témája a bizalom volt. Annak megszerzése, megtartása, továbbadása! Az előadók (Kiss Péter lelkész, és Buzás Erzsébet KIE alelnök) csoportos játékokon keresztül közelítették meg fő témát. A résztvevők vidáman, sokat nevetve, s remélhetően sokat okulva végezték feladataikat. Az összegző beszélgetések során volt levonható a következtetés: hasznos, fontos és tanulságos órákat töltöttünk együtt.

Sokan úgy gondolják, hogy egy ilyen jellegű rendezvény lehet hasznos, fontos, de igazi hangulat javító tényező, hogy milyen a konyha. Nos, arra idén sem lehetett panasz! A hat táboron át szolgáló aszszonyainktól idén Bodnár Sándor presbiter testvérünk vette át a „fakanalat” s tette fejére a főszakácsi sapkát.

Pontos időre, finom ízű, bőséges ételeket varázsolt elénk kuktájával, Ibolyával. Köszönet érte, miként köszönet mindazoknak, akik vállalták a mosogatást, a tűzifa-gyűjtést, az élelmiszerek kiszállítását, és minden más szolgálatot.

Hatházi Attila presbiterünk éjszakai túrara vitte az erre vállalkozókat, előtte alapos elméleti felkészítést végzett a sötétben végezhető tevékenységekről, a viselkedésről, egymás segítségéről. Szóval Ők is a bizalom témaköréhez lyukadtak ki.

Vasárnap délelőtt a sport kapta a főszerepet, természetesen a foci. Aki akart, ez évben először akár le is zuhanozhatott a mérkőzés után, hiszen a szomszédos tanyában lehetőséget kaptunk erre! Majd 11 órától elkezdődött az istentisztelet. Dragán György lelkész szolgált a „szabadtéri templomunkban”, s énekelünk, imádkoztunk a sajátos liturgia szerint.

Ebédig táborrend, takarítás, sátorbontás volt a feladat, majd a megszokott hangra – egy vasdarab kongatására-

gyülekeztünk ebédhez. Ebéd után már csak a zászlólevonás, a zárzó következett, s elbúcsúztunk egymástól a viszontlátás reményében.

A résztvevők mellett adományaival segítette a Generációs Napok megrendezését a soroksári Lipóti pékség, az Alsónémedi Tej 2000 Kft, a Bozsik József közúti árufuvarozó, Takács Ferenc mezőgazdasági vállalkozó, és természetesen a házigazdánk a Kóhalma Vadásztársaság. Köszönet érte!

Szala

Életünkről röviden

(A legutolsó lapszámunk megjelenése óta történt gyülekezeti események...)

A nők Jézust szolgáló asszonyok. „Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja” (Máté 6, 34) A Nőszövetség szeptemberi ülésén értékeltük az eddigi tevékenységet. Vállalásunknak eleget tettünk, de sajnos, taglétszámunk csökkent. Ugyanakkor -Istennek legyen hála-, egyre

több ifjúsági és felnőtt kör kezdi meg munkáját templomunkban. Asszony és nőtestvéreink e csoportok munkájában is részt vesznek. Tervünk szerint novemberi összejövetelünk egyben tisztújító gyűlés is lesz. Feladatainkat december végéig: ruha és könyv börze (2012. november 23-án délutántól estig)- gyermekrajz verseny (2012. november – december hónapban) óvodás, hittanos, templomba járó gyermekeinknek. (Eredményhirdetés december 24-én!) Szabóné H. Erzsébet

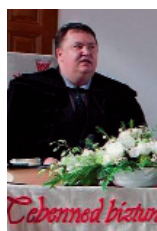

Megszületett gyülekezetünkben az ifi! Lelkipásztorunk Isten iránti nagy hálaadással köszönte meg Urunknak, hogy október 12-én este 18 fiatal jött el a templomunk ifjúsági termébe! Azzal az elhatározással és igénnyel töltötték meg a helyiséget, hogy szórakozva, magukat jól érezve, ugyan akkor komoly dolgokról is beszélgetve, a Mindenható elkötelezettjeként időről-időre találkozhatnak. Hordozzuk Őket imádságban és szeretetben!

Életünkről röviden

(A legutolsó lapszámunk megjelenése óta történt gyülekezeti események...)

A hittanos év indulása kapcsán Bese Ferenc presbitertársunk és családja szervezett félnapos kirándulást október 6-án a soroksári vadásztársaság vadászházához. Rövid áhítatot egy érdekes – a természet figyelésére, szeretetére nevelő, a vadászatot is alaposan bemutató – előadás követte, majd rövid sétát tettek a résztvevők a vadászterületen. Gyermekünk legnagyobb öröme két magaslest is megmászhattak, s megnéztünk egy fácánnevelő telepet is. Elpilledve, de farkaséhesen ült asztalhoz a társaság, és egy finom, húsos egytáléttel feledtettük, hogy már jócskán elmúlt a dél.

„Szószékcserés” vasárnap volt egyházmegyénkben október 20-án, ami azt jelenti, hogy a lelkészek nem saját gyülekezetükben, hanem – vendégként – egy másik kijelölt gyülekezetben szolgáltak. Kiss Péter

lelkészünk Pesterzsébeten a Központi Református Egyházközségnél hirdette Isten Igéjét, nálunk pedig nagytiszteletű Illés Dávid esperes úr teljesített szolgálatot – sajnos nem túl nagy létszámú gyülekezet előtt!

Adatok a gyülekezet anyakönyveiből:

Megkereszteltek:

2012. augusztus 26: Seres Villő,

2012. augusztus 26: Váradi Bence József

2012. augusztus 26: Váradi Benedek János.

Temetések:

2012. aug. 15.: Somogyi Pálné, sz.: Radvai Eszter, élt 91 évet.

2012. szeptember 12.: Polgár Ilona, élt 92 évet.

2012. október 2.: Oláh Gábor, élt 78 évet.

Házasságkötés:

2012. augusztus 25: Schubert Ádám és Papp Ildikó Julianna.

Helyreigazítás:

Az I. évfolyam 3. számában tévesen jelent meg egy keresztelés

2012. június 17-én nem Ónodi Hanna, hanem Hanga Hanna lett megkeresztelve.

A tévedésért szíves elnézést kérünk!